

Obsah

Kapitola první, Cesty nebes a země	11
Kapitola druhá, Cesta srdce a duše	27
Kapitola třetí, Cesta světa	45
Kapitola čtvrtá, Cesta přátelství	69
Kapitola pátá, Cesta ctižádosti	87
Kapitola šestá, Cesta bytí	107

Předmluva: Proč Konfucius?

Před 2500 lety si žáci myslitele a filozofa Konfucia zaznamenávali každou jeho myšlenku a objevovali každý kousek jeho života. Tyto záznamy, založené převážně na poznámkách z jeho přednášek, byly sebrány a vydány jako *The Analects of Confucius*. „Analects“ by se dalo jednoduše přeložit jako „sbírka“, dříve byla u nás kniha přeložena a vyšla jako *Rozhovory*.

V době vlády dynastie Han, před 2000 lety, si Císař Wu vybral učení Konfucia a odmítl ostatní filozofické školy. Čína se tak stala státem vyznávajícím především konfucianství.

O tisíc let později ministerský předseda dynastie Song, Zaho Pu, tvrdil, že může vládnout světu i s polovinou znalostí ze sebraných *Rozhovorů*. Z toho je patrné, jakou významnou roli Konfucius v politickém a sociálním životě hrál a v jaké úctě jej dřívější generace chovaly.

A jaký je jeho praktický význam pro naši společnost dnes?

Když jsem v 21 letech studovala literaturu dynastie pre – Qin, ponořená do knih vydavatelství Zhonghua book company, nikdy by mne nenapadlo, že toto prestižní vydavatelství jednou vydá i mou knihu. Stejně tak bych si netroufla představit, že budu vystupovat v televizi a mluvit o *Konfuciových Rozhovorech*. Vždy jsem tuto knihu obdivovala. Vřelé a jednoduché myšlenky byly vždy blízké mému srdci.

V jednom malém městečku na severu Číny, které je známé pro své horké léčivé prameny, jsem jednou četla o prameni s názvem „Zeptej se nemoci“. Říká se o něm, že kdo se jednou ponoří do jeho vody, pozná své nemohy. Například lidé s artritidou ucítí brnění ve svých kloubech, postižení žaludečními potížemi

zažijí horké vzrušení ve svých střevech, lidé s kožními problémy pocítí příjemné hojení po celém těle. Konfuciovo učení je pro mne něco podobného, něco jako teplá, živá voda.

Mé znalosti jsou omezené. Nikdy bych se nesnažila o hlubokou analýzu Konfuciových myšlenek. Je to jako poslat mne bez potřebného vybavení provést chemickou analýzu zmíněného pramene. Jediné, co mohu udělat, je ponořit se do pramene, propůjčit své tělo a krev, a podobně jako tisíce a tisíce lidí přede mnou se nechat pohlit horkou vodou a zažít onen pocit. Dobří uvidí dobro a moudří moudrost. Snad hodnotu této knihy naleznete v její celistvosti a plynulosti.

Po dlouhé věky se lidé nořili do konfuciánských myšlenek, a přestože bylo jejich vnímání rozdílné, všichni byli nakonec dovedeni ke stejnému cíli. V Číně se říká: „Pravda nebyla nikdy daleko od obyčejných lidí.“ A to je zcela jistě tento případ. Zdá se mi, že úspěch tohoto učení nebyl nikdy postaven na zastrašování lidí nebo že by se v textech používaly složité až nesrozumitelné fráze, jež by měly ostatní umlčet.

Konfucius jednou řekl: „Přemyslím, že přestanu mluvit.“ Zigong rychle zareagoval: „Pokud ale nebudeš mluvit, jak my, tví stoupenci, budeme tvé učení předávat?“ Konfucius odpověděl klidně a věcně: „Jak a kdy promluví nebe? Jsou zde čtyři roční období, která se střídají, a z nic vznikají stovky dalších věcí. A co na to říká nebe?“

Takto jednoduché myšlenky tohoto světa mohou k lidem promlouvat. A nemusí spočívat v indoktrinaci (ideologické a zaslepené propagaci za účelem převýchovy jednotlivců), nýbrž ve vnitřním hlase, který má sílu probudit každé srdce i duši.

To je důvod, proč tyto pravdy přežívají staletí a pomáhají generacím Číňanů zůstat při zemi a porozumět národu a kultuře, která je formovala. Neztratit hlavu, přestože jsou konfrontováni s nesmírnou sociální změnou a možnostmi volby.

Ti, kdo jsou schopni přijmout osvětlení v podobě chvilkového zastavení srdce, při kterém vás zaplaví vlna pochopení, objeví přínos Konfuciova učení. Dosáhnout pochopení však na druhou stranu může trvat věčnost.

Ráda bych poděkovala televiznímu programu Lecture Room za podporu při snaze o seznámení se s Konfuciovým učením. Poznání, které přichází více ze srdce než z hlavy.

Tisíce srdcí bude obdařeno tisíci různými podněty a moje srdce nebude nic jiného než jedno z mnoha. Když toto vše během svého života čteme a začínáme chápat, Konfucius se jistě skrze ta století potichu usmívá. Zhao Pu z dynastie Song respektoval Konfucia a vnímal jej jako zdroj čínské tradiční kultury a myšlenek. Přesto bych raději řekla: „S polovinou knihy Rozhovorů mohu obohatit především sebe.“ Každý by to měl vnímat jako teplý, příjemný pramen „Zeptej se nemoci“.

To, co Konfucius nabízí dnes, není posvátné, důstojné a obřadní konfuciánské náboženství, které stojí vedle taoismu nebo buddhismu, ale jednoduché pravdy, které může každý člověk najít ve svém srdci.

Z mého pohledu moudrost Konfucia nespálí vaše ruce, ani není ledově mrazivá. Má přesně teplotu vašeho srdce, která je stejná po celá staletí.

Půlnoc, 16. listopadu 2006